

AMMATTIKORKEAKOULUJEN VALINTAPERUSTESUOSITUS

2022

31.5.2021

SISÄLLYSLUETTELO

1 Hakukelpoisuus.....	1
2 Opiskelijavalinta suomen- ja ruotsinkieliseen päivä- ja monimuotototeutukseen	1
2.1 Valintatavat.....	1
2.1.1 AMK-valintakoe.....	2
2.1.2 Todistusvalinta	2
2.1.3 Soveltuvuuskokeet	2
2.1.3.1 Rakennusarkkitehtikoulutus.....	2
2.1.3.2 Merenkulun ala	2
2.1.4 Rakennusalan työkokemus	3
3 Opiskelijavalinta englanninkieliseen päivä, verkko- ja monimuotototeutukseen.....	3
3.1 International UAS Exam.....	4
3.2. SAT-testi.....	5
3.3. Todistusvalinta.....	5
4 Kulttuurialan opiskelijavalinta	6
4.1 Opiskelijavalinta.....	6

AMMATTIKORKEAKOULUJEN VALINTAPERUSTESUOSITUS 2022

1 Hakukelpoisuus

Hakukelpoisuudesta ammattikorkeakouluihin on säädetty ammattikorkeakoululaissa 932/2014.

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voi hakea hakija, joka on suorittanut:

- suomalaisen lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon
- International Baccalaureate -tutkinnon (IB)
- European Baccalaureate -tutkinnon (EB)
- Reifeprüfung (RP) tai Deutsche Internationale Abitur tutkinnon (DIA)
- 120 opintoviikon tai 180 osaamispisteen laajuisen suomalaisen ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavan aiemman vähintään 80 opintoviikon laajuisen suomalaisen ammatillisen tutkinnon
- suomalaisen opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon
- näyttötutkintona suoritettua suomalaisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon tai niitä vastaavan aikaisemman tutkinnon tai
- ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa hakukelpoisuuden korkeakouluopintoihin.
- korkeakoulututkinto

Hakukelpoisuus tarkastetaan osana hakuprosessia joko ennen valintoja tai vasta hyväksytyiltä ammattikorkeakoulun päättämän mukaisesti. Todistusvalinnassa hakijalla tulee olla aina valintatapaan soveltuva tutkinto voidakseen tulla huomioiduksi kyseisessä valintatavassa.

2 Opiskelijavalinta suomen- ja ruotsinkieliseen päivä- ja monimuotototeutukseen

2.1 Valintatavat

Ammattikorkeakoulu määrittelee hakukohteittain, mitkä alla olevista valintatavoista ovat käytössä kyseisessä hakukohteessa, sekä antaa valintatapakohtaiset aloituspaikat. Pohjakoulutuksesta riippuen hakijat ovat mukana valitsemisessa hakukohteissa käytössä olevissa valintatavoissa.

Ammattikorkeakoulut ilmoittavat hakuohjeissa ja määrittelevät hakukohteittain, jos varasijalle jäävien hakijoiden määrää rajataan.

Jos tasapistetilanteissa olevien välillä ei saada eroa valintatavoissa ilmoitettujen kriteerien perusteella, ammattikorkeakoulu voi valita kaikki tasapistetilanteessa olevat hakijat tai ei valitse ketään tasapistetilanteessa olevia hakijoita tai järjestelmä voi arpoa valittavan/valittavat.

Ammattikorkeakoulu voi perua hakijan opiskelupaikan, jos hakija ei toimita vaadittuja tutkintotodistuksia ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja

2.1.1 AMK-valintakoe

Ammattikorkeakoulut valitsevat opiskelijoita ammattikorkeakoulujen yhteisellä digitaalisella AMK-valintakokeella. AMK-valintakoe järjestetään kaksi kertaa vuodessa, kevään toisessa yhteishaussa ja syksyn yhteishaussa. Valintakokeeseen liittyvät tarkemmat tiedot julkaistaan ja päivitetään vuosittain ennen hakuajan alkamista ammattikorkeakouluun.fi-verkkosivustolle.

2.1.2 Todistusvalinta

Ammattikorkeakoulut voivat valita opiskelijoita ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon (1.8.2015 jälkeen suoritettu) perusteella tehtävällä todistusvalinnalla. Todistukset tarkistetaan ennen valintoja. Todistusvalinnan pisteytysmalleja ja periaatteita noudatetaan kaikissa ammattikorkeakouluissa. Ammattikorkeakoulu voi itse määritellä todistusvalinnassa alimman pisterajan tai kynnysehdon hakukohteeseen. Todistusvalintaan liittyviä pisteytysmalleja ylläpidetään ja päivitetään ammattikorkeakouluun.fi -verkkosivustolla. Todistusvalintaan liittyvät tarkemmat tiedot julkaistaan ja päivitetään vuosittain ennen hakuajan alkamista ammattikorkeakouluun.fi-verkkosivustolle.

2.1.3 Soveltuvuuskokeet

AMK-valintakokeen ja todistusvalinnan lisäksi seuraavilla koulutusaloilla ja tutkinnoissa järjestetään soveltuvuuskoe.

2.1.3.1 Rakennusarkkitehtikoulutus

Rakennusarkkitehtikoulutuksen soveltuvuuskoe järjestetään tiistaina 3.5.2022. Rakennusarkkitehtikoulutuksen soveltuvuuskoe on kaikkien rakennusarkkitehtikoulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen yhteinen (Metropolia Ammattikorkeakoulu, Oulun ammattikorkeakoulu, Savonia ammattikorkeakoulu ja Tampereen ammattikorkeakoulu). Soveltuvuuskokeen tekemisestä tulee lisätietoa ko. koulujen hakusivuille ja ammattikorkeakouluun.fi-sivustolle. Soveltuvuuskokeeseen ilmoittaudutaan yhteishakulomakkeella.

Lopullinen opiskelijavalinta tehdään seuraavilla valintatavoilla:

1. Ylioppilastutkinto (198p) + soveltuvuuskoe (120p) = 318p
2. Ammatillinen perustutkinto (150p) + soveltuvuuskoe (120p) = 270p
3. AMK-valintakoe (80p) + soveltuvuuskoe 120p = 200p

Rakennusarkkitehtikoulutuksen soveltuvuuskokeesta on saavutettava vähintään 60 pistettä voidakseen tulla valituksi.

2.1.3.2 Merenkulun ala

Merenkulkualalle järjestetään erillinen soveltavuuskoe (torstai) 05.05.2022 merikapteeni koulutukseen. Kaikki hakukelpoiset Merikapteenin suuntautumisvaihtoehdon hakijat osallistuvat soveltavuuskokeeseen ylin merikapteeni hakutoiveessa, ilman erillistä kutsua. Ammattikorkeakoulut ilmoittavat hakuohjeissa tarvittavat tiedot soveltavuuskokeeseen osallistumista varten.

Soveltavuuskokeeseen tulee osallistua riippumatta valintatavasta (todistusvalinta / AMK-valintakoe). Hakija osallistuu merenkulkualan soveltavuuskokeeseen korkeimman merenkulkualan hakutoiveensa mukaisessa merenkulkualan ammattikorkeakouluyksikössä. Soveltavuuskoe arvioidaan asteikolla 10 min / 35 max (suhteelliset pisterajat mainittu alla valintatapojen kohdalla). Soveltavuuskokeessa hakijalla on saavutettava hyväksytty tulos, jotta hakija voidaan valita opiskelijaksi. Soveltavuuskoe on ehto opiskelijaksi ottamiseen.

Lopullinen opiskelijavalinta tehdään seuraavilla valintatavoilla:

1. Ylioppilastutkinto (198p) + soveltuvuuskoe (30 /105p) = 303p
2. Ammatillinen perustutkinto (150p) + soveltuvuuskoe (24/83p) = 233p
3. AMK-valintakoe (100p) + soveltuvuuskoe (29/100 p) = 200p

2.1.4 Rakennusalan työkokemus

Rakennusmestarikoulutuksessa todistusvalinnan ja AMK-valintakokeen lisäksi opiskelijavalinnassa huomioidaan rakennusalan työkokemus. Lopullinen opiskelijavalinta tehdään seuraavilla valintatavoilla:

1. Ylioppilastutkinto (198p) + rakennusalan työkokemus (60p) = 258p
2. Ammatillinen perustutkinto (150p) + rakennusalan työkokemus (60p) = 210p
3. AMK-valintakoe (80p) + rakennusalan työkokemus (60p) = 140p

Työkokemuspisteitä laskettaessa otetaan huomioon vain 18-vuotiaana tai sen jälkeen hankittu rakennusalan työkokemus, joka on kertynyt hakuajan loppuun mennessä. Yksi kuukausi työkokemusta tuottaa yhden pisteen. Työkokemuksesta voi saada enintään 60 pistettä.

Työtodistuksesta tulee ilmetä mm. työsuhteen tarkka alkamis- ja päättymispäivä, työnantajan yhteystiedot, työtehtävät ja osa-aikatyön kohdalla työtunnit. Varusmiespalvelua, naisten vapaaehtoista asepalvelusta, siviilipalvelua tai hoitovapaata ei lasketa rakennusalan työkokemukseksi.

Yrittäjyys hyväksytään työkokemukseksi, jos siitä on todistus, joka osoittaa, että hakija on tai on ollut YEL tai MYEL- vakuutettu. Ulkomainen yrittäjyys todistetaan vastaavin virallisin dokumentein.

Pisteitä saadakseen hakijan tulee merkitä hakulomakkeeseen rakennusalan työkokemuksen kokonaismäärä täysinä kuukausina. Hakijan tulee muuntaa osa-aikatyön tunnit kokoaikaiseksi niin, että 150 tuntia tai 20 vähintään 7 tunnin työpäivää vastaa yhtä kuukautta. Työkokemuksen ei tarvitse olla yhtäjaksoista eikä saman työnantajan palveluksessa hankittua. Rinnakkaisista työsuhteista voi saada työkokemuspisteitä vain päätöismista työskentelyä vastaavan määrän.

Rakennusalan työkokemuksen määrä on pystyttävä osoittamaan työtodistuksin. Mikäli työtodistus on kirjoitettu muulla kielellä kuin suomi, ruotsi tai englanti, on hakijan toimitettava hakijapalveluihin alkuperäiskielisen todistuskopion lisäksi kopio virallisen kielenkääntäjän suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi tekemästä käännöksestä, josta tulee käydä ilmi kääntäjän nimi, allekirjoitus ja leima.

Työtodistukset tarkastetaan ennen valintoja. Työkokemuksen kertyminen huomioidaan hakuajan päättymiseen saakka. Työtodistukset tulee liittää hakemukselle 6.4.2022 klo 15.00 mennessä.

3 Opiskelijavalinta englanninkieliseen päivä, verkko- ja monimuotototeutukseen

Ammattikorkeakoulu määrittelee hakukohteittain, mitkä alla olevista valintatavoista ovat käytössä kyseisessä hakukohteessa, sekä antaa valintatapakohtaiset aloituspaikat. Pohjakoulutuksesta riippuen hakijat ovat mukana valitsemisissaan hakukohteissa käytössä olevissa valintatavoissa. Valintatapojen toteuttaminen ja julkaiseminen tehdään alla esitetyn mukaisessa järjestyksessä.

Ammattikorkeakoulut ilmoittavat hakuohjeissa ja määrittelevät hakukohteittain, jos varasijalle jäävien hakijoiden määrää rajataan.

Jos tasapistetilanteissa olevien välillä ei saada eroa valintatavoissa ilmoitettujen kriteerien perusteella, ammattikorkeakoulu voi valita kaikki tasapistetilanteessa olevat hakijat tai ei valitse ketään tasapistetilanteessa olevia hakijoita tai järjestelmä voi arpoa valittavan/valittavat.

Ammattikorkeakoulu voi perua hakijan opiskelupaikan, jos hakija ei toimita vaadittuja tutkintotodistuksia ammattikorkeakoulun ilmoittamassa määräajassa tai jos hakija on antanut itsestään virheellisiä tietoja.

Kevään ensimmäisessä yhteishaussa on mahdollista käyttää seuraavia valintaperustesuosituksen mukaisia valintatapoja:

1. International UAS Exam
2. SAT-testi
3. Todistusvalinta (suomalainen ylioppilastutkinto, kansainvälinen ylioppilastutkinto ja ammatillinen perustutkinto 1.8.2015 jälkeen valmistuneet)

3.1 International UAS Exam

Verkossa toteutettava valintakoe on käytössä seuraavilla koulutusaloilla:

- Humanistinen ala ja kasvatustila
- Liiketalouden ja tietojenkäsittelyn ala
- Luonnonvara-ala
- Matkailu-, ravitsemis- ja talousala
- Merenkulun ala
- Sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kauneudenhoito-ala
- Tekniikan ala

Valintakokeessa arvioidaan valmiuksia ammattikorkeakouluopintoihin. Valintakokeeseen ei liity ennakkomateriaalia tai -tehtäviä.

Valintakoe koostuu kahdesta vaiheesta:

Ensimmäinen vaihe – kirjallinen koe:

Kaikki hakijat kutsutaan ensimmäiseen vaiheeseen. Ensimmäisen vaiheen sisältö ja kesto määräytyvät sen mukaan, mihin hakukohteisiin hakija on hakenut. Hakija suorittaa yhdellä suorituskerralla kaikki ne osiot, jotka kuuluvat hänen hakukohteisiinsa. Ensimmäisen vaiheen kirjallisessa kokeessa on kaikille hakijoille sekä yhteisiä osioita että eri koulutusalojen omia osioita.

Kaikille koulutusaloille yhteiset osiot:

- Päätöksentekotaidot
- Opetuskieli (englanti)

Kaikille aloille yhteisten osioiden lisäksi valintakoe sisältää seuraavat koulutusaloittaiset osiot:

- Matemaattiset taidot (käytössä kaikilla aloilla pl. humanistinen ja kasvatustila)
- Matemaattis-luonnontieteelliset taidot (käytössä tekniikan alalla)
- Eettiset taidot (käytössä sosiaali- ja terveys, liikunta, kauneudenhoitoja ja humanistisella ja kasvatustilalla)
- Suomen kielen taidot (käytössä osassa sosiaali- ja terveysalan hakukohteissa, B1-taso)

Matemaattis-luonnontieteelliset taidot osiossa hakijalla on käytettävissä valintakoejärjestelmän funktiolaskin.

Jokaisella osiolla on alin hyväksytty pistemäärä, joka hakijan tulee saavuttaa, jotta kirjallinen koe on hyväksytty.

Tarkemmat ohjeet ja tiedot kirjallisen kokeen ajankohdasta, osioiden kestoista ja pisteytyksestä julkaistaan syksyllä 2021.

Toinen vaihe – ryhmähaastattelu (suullinen osio):

Kaikki hyväksytyt tulokset kirjallisesta kokeesta saaneet hakukelpoiset hakijat kutsutaan toiseen vaiheeseen. Toinen vaihe on kaikille aloille yhteinen ja hakija osallistuu vain yhteen ryhmähaastatteluun. Hakijat kutsutaan haastatteluryhmiin koulutusaloittain. Hakija kutsutaan korkeimman mahdollisen hakutoiveen koulutusalan haastatteluryhmään, jonka kirjallisen kokeen hän on hyväksytysti suorittanut.

Ryhmähaastattelussa painotetaan suullista englannin kielen taitoa. Osassa sosiaali- ja terveysalan hakukohteissa arvioidaan toisen vaiheen ryhmähaastattelun lisäksi suomen kielen suullista taitoa (B1-taso). Tarkemmat tiedot erillisestä suullisen suomen kielen taidon arvioimisesta julkaistaan syksyllä 2021.

Lopullinen opiskelijavalinta tehdään kirjallisen kokeen (60%) ja ryhmähaastattelun (40%) yhteispisteiden perusteella.

Tarkemmat ohjeet ja tiedot ryhmähaastattelun ajankohdasta, kestosta ja pisteytyksestä julkaistaan syksyllä 2021.

3.2. SAT-testi

OSIOT:

1. Evidence-Based Reading and Writing
  - I. Reading Test
  - II. Writing and Language Test
2. Math
3. Essay
4. SAT-Subject test

Ammattikorkeakoulut ilmoittavat hakuohjeissa SAT-testin osiot joita se käyttää hakukohteessa valintaperusteena sekä mahdollisen alimman pisterajan joka hakijan tulee saavuttaa voidakseen tulla valituksi. Ainoastaan uusimuotoinen SAT-testi (maaliskuun 2016 jälkeen suoritettu) hyväksytään. SAT-testi valinnassa huomioidaan vain saman suorituskerran aikana suoritettut osiot.

Virallinen SAT-tulosraportti tulee tilata suoraan testin järjestäjältä. Ammattikorkeakoulut voivat käyttää SAT-testitulosten keräämiseen myös sähköistä palvelua, josta tulostiedot ovat saatavilla. SAT-testissä jo olleiden tulee erikseen tilata testin järjestäjältä testitulos toimitettavaksi ammattikorkeakouluihin. SAT-testin tulokset tulee aikataulun mukaisesti hakijan toimittaa kaikkiin niihin ammattikorkeakouluihin, jotka käyttävät kyseistä valintamenettelyä ja joihin hän on hakemassa. Hakijan itse tulostamia tai lähettämiä raportteja ei voida ottaa huomioon.

3.3. Todistusvalinta

Ammattikorkeakoulut voivat valita opiskelijoita ylioppilastutkinnon ja ammatillisen perustutkinnon (1.8.2015 jälkeen suoritettu) perusteella tehtävällä todistusvalinnalla. Todistusvalinnan pisteytysmalleja ja periaatteita noudatetaan kaikissa ammattikorkeakouluissa. Ammattikorkeakoulu voi itse määrittellä todistusvalinnassa

alimman pisterajan tai kynnysehdon hakukohteeseen. Todistusvalintaan liittyvät pisteytysmalleja ylläpidetään ja päivitetään ammattikorkeakouluun.fi-verkkosivustolla. Todistusvalintaan liittyvät tarkemmat tiedot julkaitaan ja päivitetään vuosittain ennen hakuajan alkamista ammattikorkeakouluun.fi-verkkosivustolle.

4 Kulttuurialan opiskelijavalinta

4.1 Opiskelijavalinta

Kulttuurialan valintakokeet ovat ammattikorkeakoulukohtaisia. Hakijan tulee perehtyä ammattikorkeakoulu-kohtaisiin hakuohjeisiin ja aikatauluihin.

Valintakokeeseen liittyvä etukäteismateriaali sekä tutkinto- ja työtodistukset toimitetaan niitä pyytäneeseen ammattikorkeakouluun ammattikorkeakoulun määrittelemällä tavalla.

Opiskelijavalinnan kokonaispisteytyksessä kulttuurialalla käytetään valintakoetta. Lisäksi valintaan vaikuttaa opiskelijoiden jako erikoistumisaloihin, suuntautumisvaihtoehtoihin tai instrumenttiryhmiin, joiden opiskelijamäärät perustuvat työelämän tarpeiden arviointiin.

Hakijan tulee saada vähintään puolet (50 %) valintakokeen enimmäispistemäärästä. Jokainen kokeen osio on suoritettava hyväksytysti. Valintakokeen sisältö ja pisteytys ilmoitetaan opintopolku.fi -sivustolla.

VALINTATAPA 1: VALINTAKOE

Valintakoe 100 pistettä

Kaikki hakijat kutsutaan valintakokeeseen tai hakijat kutsutaan valintakokeeseen etukäteen tehtävän karsivan näytön perusteella. Valintakoe voidaan järjestää myös verkkototeutuksena. Karsivassa näytössä valintakokeeseen liittyy ennen valintakoetta itsenäisesti tehtäviä ja oppilaitokseen toimitettavia osioita, joiden perusteella arvioidaan hakijan motivaatiota, alaan liittyvää muuta koulutusta, työkokemusta ja harrastuneisuutta sekä alalle soveltuvuutta. Etukäteisnäyttö arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty. Etukäteen pyydettyä näyttöä ei pisteytetä osaksi valintakoetta.

Kulttuurialan monimuotototeutuksissa voidaan huomioida työkokemusta tai taiteellista toimintaa etukäteisnäyttönä tai valintakokeen osana. Työkokemus osoitetaan työtodistuksilla ja taiteellinen toiminta esim. portfoliolla tai ammattikorkeakoulun muutoin pyytämällä tavalla. Ammattikorkeakoulu arvioi taiteellisen toiminnan kelpoisuuden toimitetun näytön perusteella.